Stockholms läns landsting

FÖRSLAG 2014:80

LS 1309-1150

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

§ 232

Motion av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

LS 1309-1150

Ärendebeskrivning
Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 25 april 2014
Motion 2013:14
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 4 mars 2014 med
V-ledamotens reservation och MP-ledamotens muntliga reservation
Programberedning för folkhälsa och psykiatris protokollsutdrag den 3 mars 2014 med
V-ledamotens reservation och MP-ledamotens muntliga reservation
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande den 28 januari 2014

Förslag och yrkanden
På sammanträdet föreligger följande förslag.
Landstingsrådsberedningens förslag i skrivelse den 22 oktober 2014 (bilaga).
MP-ledamöternas förslag i skrivelse den 4 november (bilaga).
V-ledamotens förslag i skrivelse den 4 november (bilaga).

Följande yrkanden framförs:
Bifall till landstingsrådsberedningens förslag
Bifall till MP-ledamöternas förslag
Bifall till V-ledamotens förslag
Bifall till de två första att-satserna i motionen från S-ledamöterna

Proposition
Ordföranden frågar på vart och ett av de framförda förslagen och finner att landstingsstyrelsen bifaller landstingsrådsberedningens förslag.

Landstingsstyrelsens beslut
Landstingsstyrelsen beslutar enligt landstingsrådsberedningens förslag föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

forts. § 232

Reservation
Erika Ullberg (S), Dag Larsson (S), Johan Sjölander (S), Nanna Wikholm (S) och Anders Lönnberg (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Socialdemokraternas yrkanden.
Susanne Nordling (MP), Tomas Eriksson (MP) och Malin Karlsson (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för Miljöpartiets förslag.
Gunilla Roxby Cromvall (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Vänsterpartiets förslag.

Beslutsexpediering: Landstingsfullmäktige, Akt

Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-10-22

LS 1309-1150

Landstingsstyrelsen

Motion av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

Föredragande landstingsråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Landstingsstyrelsen anser att befolkningens behov ska styra resursfördelningen inom hälso- och sjukvården. Det är en av de viktiga grundtankarna för systemet med vårdval. Den enskilde kan inom vårdval välja vård utifrån behov och andra önskemål. Tillgängligheten till olika mottagningar inom primärvården har ökat sedan vårdval infördes. Det innebär en ökad jämlikhet när det gäller tillgång till sjukvård i länet.

Uppföljningarna av vårdval för husläkare visar att vårdutnyttjandet ökat för samtliga grupper utan att det gått ut över någon annan grupp. För att kunna dra ännu bättre slutsatser i kommande utvärderingar bör möjligheter att göra analyser på individnivå utvecklas.

Landstinget har genom en ny lag från juli 2013 fått ett ökat ansvar för att ge vård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Denna grupp måste tas emot inom vården på ett väl organiserat och patientsäkert sätt. Det är enligt Landstingsstyrelsen mening viktigt att följa upp att denna grupp verkligen får vård enligt de intentioner som fastställs i lagstiftningen.

Ett komplett informationspaket har tagits fram om vården för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. En handbok med all viktig information om den nya lagen och vilka regler som gäller har utarbetas. Det finns även information på Vårdgivarguiden. Informationspaketet har även skickats ut till samtliga vårdenheter och vidareförmedlare under sommaren och hösten 2013. Information för allmänheten finns även på 1177 samt i den tidning som skickats ut till samtliga hushåll i länet.

Landstingsstyrelsen delar motionärens syn på vikten av förebyggande och hälsofrämjande arbete. Det är särskilt viktigt med satsningar riktade till barn och unga för att stödja en god folkhälsa på sikt.

Att minska tobaksanvändningen bland unga är en viktig folkhälsofrämjande uppgift för landstinget. Evidensen för att kampanjer riktade till ungdomar om rökvanor skulle ge effekt är låg. Prispolitik, försäljningsförbud till minderåriga och rökförbud på offentliga platser skulle förmodligen ge bättre resultat.

I Stockholms läns landsting har en medveten satsning gjorts på äldrepsykiatri. Samtliga psykiatrisektorer har fått särskilda medel för äldrepsykiatriska insatser. En gemensam resurs för äldrepsykiatri finns inom Norra Stockholms psykiatri med vårdavdelning, öppenvårdsmottagningar och ett konsultteam för att ge stöd till övriga psykiatrin. Det finns även ett mobilt team som stödjer sjukhem och geriatriska kliniker.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 25 april 2014
Motion 2013:14
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 4 mars 2014 med
V-ledamotens reservation och MP-ledamotens muntliga reservation
Programberedning för folkhälsa och psykiatris protokollsutdrag den 3 mars 2014 med
V-ledamotens reservation och MP-ledamotens muntliga reservation
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande den 28 januari 2014

Torbjörn Rosdahl

Anna Starbrink

Carl Rydingstam

Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSEN
Miljöpartiet de gröna

FÖRSLAG TILL BESLUT

2014-11-04

LS 1309-1150 Ärende 21

Motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att bifalla motionen

att därutöver anföra

Vi ställer oss mycket tveksamma till landstingsrådsberedningens svar på motionen, där de skriver att "Tillgängligheten till olika mottagningar inom primärvården har ökat sedan vårdval infördes. Det innebär en ökad jämlikhet när det gäller tillgång till sjukvård i länet."

Enligt forskare från Karolinska Institutet går det inte att säga att en generell ökad tillgänglighet i primärvården har ökat jämlikheten i länet och mellan olika inkomstgrupper. Istället har forskarna genom att mäta data på individnivå kunnat se att tillgängligheten ökat mer för personer med högre inkomst än för de med lägre inkomster. Att antal besök har ökat i områden där individer har lägre inkomster är inget bevis för att jämlikheten har ökat, då "ökningen av antalet besök för boende i områden med lägre inkomst drivs av en ökning för individer med högre inkomster som bor i dessa områden".

Arbetet med att utforma vårdval som ökar jämlikheten i länet gällande folkhälsa måste därför fortsätta och fördjupas och vi vill därför se att landstingsstyrelsen yrkar bifall till motionen.

Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSEN
VÄNSTERPARTIET

FÖRSLAG TILL BESLUT
2014-11-04

Ärende 21
LS 1309-1150

Motion av Helen Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län.

Förslag till beslut

landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige att besluta

att bifalla att-satserna 2-5 i motionen

Vänsterpartiet instämmer med motionen om att folkhälsofrågorna bör få en större tyngd i landstinget, och i synnerhet i arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård. Vi anser även att i de fall vi har vårdval inom något område så måste ersättningen mycket tydligare styra mot en jämställd och jämlik vård, och vi anser att det återstår mycket att göra här, inte minst inom primärvården.

Vänsterpartiet ser dock inte vårdvalen i sig som ett redskap för att förbättra jämställdheten och jämlikheten inom hälso- och sjukvården. Vi väljer därför att bifalla att-satserna 2 – 5 i motionen.

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektören

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-25

LS 1309-1150

Handläggare:
Maria Holmkvist Biles

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -04- 28
Dnr. LS 1309-1150
Rotel IV

Motion av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

Ärendebeskrivning

Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 25 april 2014
Motion 2013:14
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 4 mars 2014 med
V-ledamotens reservation och MP-ledamotens muntliga reservation
Programberedning för folkhälsa och psykiatris protokollsutdrag den 3 mars 2014 med
V-ledamotens reservation och MP-ledamotens muntliga reservation
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande den 28 januari 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna menar att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsan och en rättvis fördelning av resurserna. I motionen sägs också att människors behov i större utsträckning måste styra resursfördelningen. Befintliga och kommande vårdval ska, anser motionärerna, främst syfta till att öka jämlikheten i folkhälsan och tillgången till sjukvård.

I motionen lyfts några särskilda områden fram, där man anser att åtgärder behövs: papperslösas rätt till vård, äldres hälsa och förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Förvaltningen instämmer i att vårdvalet ska användas för att öka jämlikheten i folkhälsan och tillgången till hälso- och sjukvård. De områden som motionärerna särskilt lyfter är viktiga och där sker idag flera olika insatser för att möta behoven.

Bakgrund
Helene Öberg m.fl. har lämnat in en motion om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län och föreslår följande åtgärder:

Befintliga och kommande vårdval ska främst användas för att öka jämlikheten i vården och befolkningens behov ska styra resursfördelningen.

All vård och tandvård ska vara tillgänglig för papperslösa och asylsökande, på lika villkor för alla som bor i Stockholmsregionen.

Psykisk ohälsa bland äldre har ökat varför motionärerna anser att landstinget ska satsa på fler legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre.

Mot bakgrund av att landstinget ska arbeta förebyggande föreslår motionärerna en kampanj för att minska tobaksanvändningen bland unga.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har lämnat ett yttrande.

Överväganden
Vårdval Stockholm används för att öka jämlikheten när det gäller invånarnas tillgång till sjukvård och folkhälsoläget och se till att det är patientens behov som styr fördelningen av resurser.

Utvärderingen av vårdvalet efter fem år, visade dels på att läkarbesöken blivit fler och dels att ökningen var ganska jämnt fördelat mellan olika grupper och likaså resursfördelningen (Dahlgren C m fl. Fem år med husläkarsystemet inom Vårdval Stockholm).

Beträffande vård för papperslösa har informationsinsatser gentemot vårdgivarna genomförts och fler kommer att bli aktuella. Vårdgivarna har försetts med information om vilka regler som gäller och hur denna vård ska hanteras. Detta skedde i samband med en lagändring i juli 2013 och de

fortsatta insatserna är knutna till Socialstyrelsen nationella riktlinjer om ”vård som inte kan anstå”.

Det finns särskilda mottagningar för äldre med psykisk ohälsa, och det pågår dessutom ett arbete för att genom kompetensutveckling möta det ökade behovet av kunskap om äldres behov av vård för psykisk ohälsa.

Förvaltningen delar motionärernas syn på vikten av förebyggande och hälsofrämjande arbete. Särskilt viktigt för en god folkhälsa på sikt, är satsningar för barn och unga. Att minska tobaksanvändningen bland unga är en viktig folkhälsofrämjande uppgift för både landstinget och andra aktörer. Landstinget planerar inte någon kampanj för att minska tobaksanvändningen bland unga. Detta beror på att det inte är belagt att kampanjinsatser ger önskvärd effekt på ungas tobaksvanor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2013-09-17

Ankom
Stockholms läns landsting
2013 -09- 17
Dnr LS 1309-1150

Motion av Helene Öberg (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

2013:14
Rotel IV

Stockholms läns landsting har ansvar för att resurserna till hälso- och sjukvården i länet fördelas rättvist och efter behov. Landstinget ska analysera den resursfördelningen i länet och planera så att allas behov och tillgång till sjukvård säkerställs. Vårdvalens ska syfta till att förbättra folkhälsan. Genom förändringarna i primärvården som beslutades av Hälso- och sjukvårdsnämnden under hösten 2012 har landstinget tagit ett viktigt steg mot en mer jämlik vård. För att komma tillrätta med orättvist fördelade resurser och ojämlikhet i vården behöver ersättningen i alla vårdval bättre anpassas efter människors behov.

Papperslösas rätt till vård

All vård och tandvård ska vara tillgänglig för papperslösa och asylsökande. Landstinget ska inte vänta på den nationella lagstiftning, utan istället redan nu erbjuda all vård på lika villkor till alla som bor i Stockholmsregionen.

Äldres hälsa

Landstinget har idag svårt att erbjuda äldre- och multisjuka personer vård på rätt nivå. Dessutom har brister i den kommunala äldreomsorgen ökat trycket på akutmottagningarna. Psykisk ohälsa bland äldre har ökat, liksom självmordsfall hos äldre män. Landstinget ska därför satsa på fler legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre.

Förebyggande och hälsofrämjande arbete

Stockholms läns landsting ska ha fokus på det förebyggande arbetet. Landstinget behöver fortsätta att satsa resurser på att minska den livsstilsrelaterade ohälsan i länet. I det förebyggande arbetet satsas resurser på att förbättra hälsan för de redan sjuka. Landstinget ska genomföra satsningar på att minska vårdrelaterade skador och infektioner, stoppa undernäring och läkemedelsrelaterade sjukdomar.

Landstinget ska genomföra kampanjer, rådgivning och utbildningar tillsammans med länets kommuner och privata aktörer inom vård och omsorg.

Med en jämlik hälso- och sjukvård skapas förutsättningarna för att alla ska få god livskvalitet och bra hälsa. Genom solidariskt finansierad sjukvård och rättvist fördelade resurser kan folkhälsoläget förbättras i hela Stockholms län. Det ska inte spela någon roll var du är född, eller var du bor för vilken sjukvård som du får.

Med en jämlik hälso- och sjukvård skapas förutsättningarna för att alla ska få god livskvalitet och bra hälsa. Genom solidariskt finansierad sjukvård och rättvist fördelade resurser kan folkhälsoläget förbättras i hela Stockholms län.

Det ska inte spela någon roll var du är född, eller var du bor för vilken sjukvård som du får.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att befintliga och kommande vårdval främst ska användas för att öka jämlikheten i länet med avseende på folkhälsa och tillgång till sjukvård,

att befolkningens behov i större utsträckning ska styra resursfördelningen i hälso- och sjukvården,

att vård på lika villkor för papperslösa skall säkerställas med omedelbar verkan,

att genom de styrmedel som landstinget förfogar över verka för att höja antalet legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre,

att genomföra en kampanj för att minska tobaksanvändningen bland unga,

Helene Öberg

~~Rebwar Hassan~~

Marie Åkesdotter

~~Shadi Larsson~~

Tomas Eriksson

~~Yvonne Andersson~~

Ann-Sofi Matthiesen

PROTOKOLLSUTDRAG 3/2014
§ 13

SAMMANTRÄDESDAG
2014-03-04

Justerat Filippa Reinfeldt (M)
Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2014-03-04

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -03- 05
Dnr LS 1309-1150
Rotel LV

§ 13 Yttrande över motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

HSN 1309-1070

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:14 om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län. I motionen föreslår Helene Öberg m.fl. (MP) åtgärder vad gäller utvecklingen av vårdval, resursfördelning, vård för papperslösa, antal legitimerade psykoterapeuter samt att en kampanj mot tobaksanvändning hos unga ska genomföras.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-01-28
Motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP)

Yrkanden

1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

2 Helene Öbergs (MP) förslag om bifall till motionen

3 Håkan Jörneheds (V) förslag (bilaga 20) om bifall till
att bifalla att-satserna 2-5 i motionen
att omedelbart justera beslutet

Propositionsordning

Inför beslut ställer ordföranden proposition på yrkandena. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Reservationer
Helene Öberg (MP) reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) reserverar sig mot beslutet.

Deltar inte i beslutet
S-ledamöterna deltar inte i beslutet.

Vid protokollet
Lisbeth Ekebom

Rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekebom

Expedieras till:
LS
Akten

Bilaga 20

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN
Vänsterpartiet

Förslag till beslut
2014-03-04
HSN 1309- 1070
Ärende 13

Yttrande över motion 2013:14 av Helen Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår landstingstyrelsen att besluta

att bifalla att-satserna 2-5 i motionen
att omedelbart justera beslutet.

Vänsterpartiet instämmer med motionen om att folkhälsofrågorna bör få en större tyngd i landstinget, och i synnerhet i arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård. Vi anser även att i de fall vi har vårdval inom något område så måste ersättningen mycket tydligare styra mot en jämställd och jämlik vård, och vi anser att det återstår mycket att göra här, inte minst inom primärvården.

Vänsterpartiet ser dock inte vårdvalen i sig som ett redskap för att förbättra jämställdheten och jämlikheten inom hälso- och sjukvården. Vi väljer därför att bifalla att-satserna 2 – 5 i motionen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Programberedning 3
- Folkhälsa och psykiatri

PROTOKOLLSUTDRAG

2/2014
§ 7

SAMMANTRÄDESDAG
2014-03-03

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -03- 05
Dnr. LS 1309-1150

Justerat Birgitta Rydberg (FP)
Johan Sjölander (S)

§ 7 Yttrande över motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

HSN 1309-1070

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:14 om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län. I motionen föreslår Helene Öberg m.fl. (MP) åtgärder vad gäller utvecklingen av vårdval, resursfördelning, vård för papperslösa, antal legitimerade psykoterapeuter samt att en kampanj mot tobaksanvändning hos unga ska genomföras.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-01-28
Motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP)

Yrkanden

Ordförande Birgitta Rydberg (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Marie Åkesdotter (MP) yrkar bifall till motionen.

Åsa Brunius (V) yrkar bifall till förslag i enlighet med bilaga 3.

Proposition

Ordförande Birgitta Rydberg (FP) ställer proposition på de tre yrkandena och finner att Programberedningen bifaller förvaltningens förslag.

Beslut

Programberedningen beslutar att i enlighet med förvaltningens förslag föreslå Hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Reservation

Marie Åkesdotter (MP) och Åsa Brunius (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Deltar inte i beslut
Johan Sjölander (S), Anna Kettner (S) och Kemo Ceesay (S) deltar inte i beslutet.

Vid protokollet/rätt utdraget intygas

Helena Johansson

Stockholms läns landsting

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN
Programberedning folkhälsa och psykiatri
VÄNSTERPARTIET

FÖRSLAG TILL BESLUT
2014-03-03

Ärende 7

HSN 1309-1070

Yttrande över motion 2013:14 av Helen Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår landstingstyrelsen att besluta

att bifalla att-satserna 2-5 i motionen

att omedelbart justera beslutet.

Vänsterpartiet instämmer med motionen om att folkhälsofrågorna bör få en större tyngd i landstinget, och i synnerhet i arbetet med Framtidens hälso- och sjukvård. Vi anser även att i de fall vi har vårdval inom något område så måste ersättningen mycket tydligare styra mot en jämställd och jämlik vård, och vi anser att det återstår mycket att göra här, inte minst inom primärvården.

Vänsterpartiet ser dock inte vårdvalen i sig som ett redskap för att förbättra jämställdheten och jämlikheten inom hälso- och sjukvården. Vi väljer därför att bifalla att-satserna 2 – 5 i motionen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Handläggare:
Cecilia Lindvall
Amalia Vinogradova
Birger Forsberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-01-28

HSN 1309-1070

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-03-04, P 13

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -03- 05
Dnr LS 1309-1150

Yttrande över motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP) om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:14 om att landstinget behöver ta ett större ansvar för folkhälsoläget i Stockholms län. I motionen föreslår Helene Öberg m.fl. (MP) åtgärder vad gäller utvecklingen av vårdval, resursfördelning, vård för papperslösa, antal legitimerade psykoterapeuter samt att en kampanj mot tobaksanvändning hos unga ska genomföras.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-01-28
Motion 2013:14 av Helene Öberg m.fl. (MP)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna förvaltningens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

I motionen föreslås åtgärder på fem punkter. Förvaltningen har följande att anföra under respektive punkt.

Att befintliga och kommande vårdval främst ska användas för att öka jämlikheten i länet med avseende på folkhälsa och tillgång till sjukvård
Förvaltningen delar uppfattningen att utvecklingen inom Vårdval Stockholm bör bidra till ökad jämlikhet i länet med avseende på folkhälsa och tillgång till sjukvård. Den centrala målsättningen med Vårdval

Stockholm är utöver en förbättrad tillgänglighet till primärvården, att underlätta för länets invånare att välja läkare efter önskemål och behov.

Femårsuppföljning av husläkarverksamheten i Vårdval Stockholm visar att skillnaderna i besök och resurstilldelning mellan olika socioekonomiska områden är relativt små. För samtliga grupper har vårdutnyttjandet ökat utan att det har gått ut över någon annan grupp. Dataunderlaget medger dock ännu inte en noggrann analys på individnivå.[1]

Att befolkningens behov i större utsträckning ska styra resursfördelningen i hälso- och sjukvården
Förvaltningen delar uppfattningen att befolkningens behov ska styra resursfördelningen i hälso- och sjukvården. Vårdvalet har detta syfte genom att individen själv kan välja vård utifrån behov och preferenser.

Att vård på lika villkor för papperslösa skall säkerställas med omedelbar verkan
En lagändring som trädde i kraft i juli 2013 innebär ett utökat åtagande för landstinget avseende vård för utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Förvaltningen ser att detta är nödvändigt för att kunna ta emot målgruppen inom vården på ett organiserat sätt. Samtidigt anser förvaltningen att det är viktigt att kravet på patientsäkerhet uppfylls. Det är också viktigt att kunna följa upp vården för denna grupp på samma sätt som för övrig hälso- och sjukvård. Förvaltningen har tagit fram ett komplett informationspaket samt en handbok med all viktig information om den nya lagen och regler som gäller på Uppdragsguiden som är en informationskanal till Vårdgivare i Stockholms län. Informationspaketet skickades ut till alla vårdenheter samt vidareförmedlare i länet i två omgångar under sommaren och hösten 2013. Samma information riktad till allmänheten publicerades på vårdguidens hemsida samt tidningen som skickas till alla hushåll i länet. I förvaltningens plan finns ytterligare en kommunikationsinsats i och med att Socialstyrelsen lägger fram de nationella riktlinjerna om begreppet vård som inte kan anstå samt identifiering av målgrupen.

Att genom de styrmedel som landstinget förfogar över verka för att höja antalet legitimerade psykoterapeuter med kunskap om äldre
Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att erbjuda äldre- och multisjuka personer vård på rätt nivå.

---

[1] Dahlgren C m fl. Fem år med husläkarsystemet inom Vårdval Stockholm. Rapport. Karolinska institutet och Stockholms läns landsting. 2013

Idag ställs det krav på att vårdgivarna inom den specialiserade psykiatrin ska tillhandahålla särskilda mottagningar och kompetens för att erbjuda god vårdkvalitet. Många av dessa vårdgivare har särskilda mottagningar för äldrepsykiatriska patienter för att tillgodose deras behov.

Landstinget bedriver kompetensutveckling för medarbetarna inom psykiatrin genom att exempelvis stimulera till fler specialistutbildade sjuksköterskor, en satsning som fortsätter genom de avtal som gäller från 2013 och 2014.

Att genomföra en kampanj för att minska tobaksanvändningen bland unga

Unga människors tobaksanvändning är en allvarlig hälsorisk. Enligt nyligen publicerade data från Centralförbundet för alkohol- och narkotika-upplysning, CAN[2], ses rökningen bland niondeklassare ha minskat sedan sekelskiftet. I gymnasiet tycks andelen rökare ha ökat något bland pojkar, medan den i stort sett är oförändrad bland flickor.

Förvaltningen delar motionärernas tanke om att förebyggande insatser bör syfta till att modifiera riskfaktorer och beteendemönster som förknippas med tobaksdebut i unga åldrar. Evidensen för att kampanjer skulle ge effekt på ungdomars rökvanor är dock svag, i synnerhet i jämförelse med andra insatser som prispolitik, försäljningsförbud till minderåriga eller förbud att röka på offentliga platser. Förvaltningen prioriterar därför inte i nuläget en kampanj med syfte att minska tobaksanvändning bland unga.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Kitty Kook Wennberg
Avdelningschef

---

[2] Skolelevers drogvanor 2013. Centralförbundet för alkohol- och narkotika-upplysning. Rapport nr 139. CAN 2013.